

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 60 fillér.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,hova egy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előtti
zetések és hirdetések bér
mentesen küldendők

Kéziratok nem adatnak vissza.

Igazságügy.

A magyar ügyvédi karnak egyik előkelő disze, aki egy tudása, mint jelleme által kiérdemelte azt a közbecsület, melynek jogszkörökben részese, írja a „P. Cori“-nek a következő cikket:

Az igazságügyi költségvetésnek az imént befejezett tárgyalása alkalmat nyújtott mindenkinek, aki Magyarország igazságügye és ennek egy anyagilag, mint erkölcsileg igen fontos tényezői iránt érdeklődik, hogy egy pillantást vehessen a jelenre, a jelen értékes sikereire és bepillantasson a már épen nem távol jövőbe, melyet hivatott tényezők tette kész munkája nyújtott, igazságügyeink vezetőjének rendező keze tűzött ki.

Az immár életbe lépett büntető perrendtartás, mely hatályban létének rövid ideje alatt is már a legpraktikusabb módon közelebb hozta az esküdtek s így az állampolgárok tudatához a becsület és szabadság védelmének fogalmait, e fogalmak fontosságát és súlyát, legbecesebb lap gyanánt szolgált az igazságügyminiszter költségvetésének, minthogy itt siker és ígérlet egyenlő szilárd alapon nyugszik.

Hogy nemcsak nagy feladatok várnak még mindig a megoldásra, hanem folyton nagyobbak és nehezebbek, ha Magyarország évszázadok mulasztásait pótolni és az az ethikai, anyagi és gazdasági életnek sokféle, rendezést és kialakítást sürgető követelményeinek eleget tenni akar, azt szükségtelen kívülről magyarazni Plósz miniszternek. Fejtegetései bizonyosságot tesznek a kiterjedt tevékenység mellett, melyet az ő vezetése alatt ugy maga az igazságügyi minisztérium, mint a törvény-szerkesztő osztály kifejt.

Azt az ellenvetést lehetne ugyan tenni, hogy a miniszter nem minden folyamatban levő munkának tette le vezető elveit, de ez nyilván nagyon messze vezetett volna. Mindazonáltal a Magyar Polgári Törvénykönyv szerkesztő bizottságának tárgyalási jegyzőkönyveiből, egyes más törvényjavaslatokról megjelent közlésekből és — amit nem szabad kicsinyleni — a miniszter nagy szaktudásának ismeretéből az ő reformmunkálatainak és előkészületben levő alkotásainak irányzata és célja annyira mindenestire ismeretes, hogy ébren tartassék az az óhaj, hogy — zavartalanul lehessen dolgozni, zavartalanul a politikai szenvedélyek hullámcspásaitól, valamint hogy az igazságügyi mun-

kalatokban szükségkép bennlevő tárgyilagosság minden szenvedélyt ugyszólván eleve kellene, hogy kizárjon.

A törvények nevelő hatását politikuskok és szociológusok már rég elismerték és érdem szerint méltatták, és szeles látkör, magas álláspont, erős kéz, az emberek és viszonyok mely ismerete kell ahhoz, hogy valamely törvény jól és a belátható jövő számára is jól alkotassék meg. Hogy itt novellaris intézkedések nem mindenkor helyesek, hanem gyakran inkább rendszeres munkát kell vezetni, ha több időbeli áldozattal is, ezt Plósz miniszter, ugy látszik, szabályképpen állította fel, valamint azt is, hogy a szakköröknek s egyáltalán a nyilvánosságnak alkalom nyujtassék, idejekorán, bírálat gyakorlására, óhajok kifejezésére, módosítások és javítások javaslatba hozására.

Két nagy feladat várja most türelmetlenül a megoldást: a polgári törvénykönyv és a polgári perrendtartás, melyek közül az első természetesen, mert említésre méltó hazai előmunkálatok nélkül és a nemzet egész gazdasági és ethikai életének eminens érdekei miatt, melyek általa érintetni fognak és szabályoztatni, esetleg új utakra terelteni szándékoltnak, még alkalmasint hosszabb ideig fog magára várattatni, míg az utóbbi a néhány év óta érvényben álló sommás eljárás alapján valószínűleg hamarosan törvény lesz és a modern peres eljárás nagy elveit a polgári perben is érvényre fogja juttatni.

Bányatörvény, ügyvédi rendtartás, a kereskedelmi és csődtörvény néhány részének, az általános polgári jog terén ezekkel rokon vagy ezekhez közel álló bizonyos részek, ezek a legközelebbi jövőre kilátásban álló gyümölcsei az igazságügyi minisztérium szorgalmas munkájának.

Hivatalos rész.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület.

Sz. 41—1900.

G. E.

Még hívó.

Vármegyei gazdasági egyesületünk folyó évi április hó 2-án (hétfőn) délelőtt 11 órakor választmányi ülést tart a város háza nagytermében, melyen való megjelenésre a választmányi Tag urat tisztelettel meghívom.

Targyserozat:

1. Folyó ügyek.
2. A Nagy-Enyeden 1900. május hó 4-én megtartandó tenyészallat-kiallítás feltételeinek megállapítása; továbbá a bíró- és rendező-bizottsági tagoknak megválasztása.

3. Esetleges indítványok.

Alsófehér vármegye gazdasági egyesületének elnökétől.

Nagy-Enyeden, 1900. márcz 24-én.

Zeyk Dániel,
főispán, gazd. egyesületi elnök.

Pogány György

Alsófehér vármegyének a szabadságharc előtti időben aljegyzője, majd alispánja, a kiegyezés után pedig 14 éven át népszerű, szeretett főispánja, nagykapotivai Pogány György, örök álmát alussza már Poklisán, hunyadvármegyei azon birtokán, melyen életében legszívesebben időzött. Erdélyt két nagy vezérserepet vívó megyéje: Alsófehér és Hunyad vármegye közönségének mely részlete kísérte őt utolsó útjára, ki amíg élt és a közügyek élén állott, nagy tudásával, szorgalmával szívesen modorával mindenkinek szeretetét, tiszteletét nyerte meg. Hazája és Erdély érdekében tett munkálkodásáért a gondviselés őt szerető és tisztelő családdal gyermekekkel jutalmazta meg. Ő Felső- és magas rendjeivel tüntette ki, polgártársai pedig eleve fogtyáig tisztelettel, szeretettel vettek őt körül. Pogány György, mint egy régi nemes hunyadvármegyei család sarjadéka, szolgálatát Nagy-Enyeden kezdte meg mint vármegyei aljegyző, később alispán lett és e tisztelet 1848-ig viselte. 1861-ben Alsófehér vármegye főispánja lett és mint ilyen a főispáni méltóságot 1874-ig viselte. Ekkor hason minőségben Hunyad vármegyebe helyezték át és 1890-ig ottan dolgozott szülő vármegyeje érdekében, midőn a jól megérdemelt nyugalomba vonult. Munkássága idején mindkét vármegyében több jótékonykezű alapítványt örökölt meg nevével és működéséhez mindkét vármegyében érdekes epizódok fűződnek. Alsófehér vármegyében a negyvenes években, amikor Pogány már alispán volt, hírhedt alakja volt a mi havasainknak Varga Katalin, egy

TÁRCZA.

Cecil Rhodes.

Kimberley becses foglya, akire csikorogva fente a fogát minden búr, megmenekült szerencsésen Roberts előnyomulásával és győzelmével. Már Európába készült utazni, amikor heves gyomorhurut támadta meg, amely odakötözte Fokvároshoz; utazik majd, ha fölépül. Vajjon? Egy kimberley-i fogoly gyomorhurutja! Csak azt az egyet jelentheti ez, hogy a ló-, meg a számarhus-ebédek megviselték ő kegyelmességének a gyomrát. Hiszen az éhtifusz pusztított már a városban és halomra hullott napról-napra ember, állat Cecil Rhodes gyomorhurutjának azonban nem a löpecsenye a forrása. Mert ha mindenki koplalt a körülzárt városban, Cecil Rhodes egyre-másra rendezte pazar lakomáit és lődöztette a búrok közé kalácsal megtöltött bombáit. Hát ebben rontotta el a gyomrát ő kegyelmessége. És ez is jellemző adat a Fokföld Napoleonjára, mint ahogy hízelgő hívják. Egyébként pedig nagyon érdekes, markáns alak Dél-Afrikának ez a mindenható államférfi. Szegény szülők gyermeke. Tizennyolcz éves korában anyjára beteg volt, hogy az orvosok lemondtak életéről. Ekkor történt, hogy hajóra ült s elutazott bátyjához, egy natali telepeshöz. Itt azután nemcsak kigyógyult végképpen betegségből, hanem meg is izmosodott. Mikor Kimberley vidékén gyémántot találtak, Rhodesék eladták a kis farmot, a pénzen bányatevényt vásároltak s gyémántkutatásra adták magukat. Egyszerű munka volt. Fekete bőrű kafferek a gyilkos

napfényben kapálták a földet s rászórtak egy asztalra. Ezt sátor védte a nap ellen s itt kotorászták ki maga Cecil a gyémánt-szemeket. Két esztendő múlva gazdag ember volt már. És ekkor kezdte meg pályáját. A szunnyadó nagy tervek kibontakoztak a homályosságból s elsőnek a Company de Beers született meg. Ez a társaság, amely Cecil Rhodesnek volt a műve, összevásárolta az összes kimberley-i gyémántbányákat, hogy végét vessen a konkurencziának. Ez volt Rhodesnek első nagy vállalata. A Company de Beers alapszabályai között ott szerepel az a nevezetes pont is, hogy a tiszta jövedelem bizonyos része politikai célokra fordítandó. Ezzel a pénzzel szerezte meg Cecil lord Angliának a Kimberleytől északra eső vidéket és hódította meg a Becsuána-földet. Az észak felé való terjeszkedésnek leküzdhetetlen akadály volt Tranzvál, amely mindinkább erőre kapott. Hogy ellensúlyozza a kis köztársaság törekvését, megalapította a Chartered Companyt, amely viszont megkerítette Angliának Tranzvál felül Rhodesiát. Ezzel el volt vagy Tranzvál terjeszkedésének útja. Megbenitotta vele a kis köztársaságot, de meg nem ölte még; hogy ebben se essék hiányosság, megalakította a Goldfield-társaságot s ennek a pénzéből szerezte föl Jameson ismeretes rablóhadát. Rhodes miniszterelnöke volt ekkor a Fokföldnek s az ő keze járása nyilvánvaló az egész dologban. A terv rosszul sült el akkor; pusztán arannyal nem tudott a kis búrok ellen boldogulni, nos hát megpróbálta most vassal és vérrel. Mert a most folyó irtóháborúnak is Cecil Rhodes a mozgató szelleme

És ha miúdezek után azt kérdi az ember: mi a

célja ekkora tevékenységnek, nem akad felelet a kérdésre. A maga hasznáért nem teszi, hiszen annyi a kincse, hogy majd agyon nyomja. A hazájuk dicsősége sem nagyon bántja az olyan óriási méretű egoistákat, aminő Rhodes. Egyszerűen a hódítás éhsége az az ördögi tevékenység, zörgő munkája az égetnek, amely rag örökké és untalan, mert koptatni kénytelen a fogát. Ez a titáni telhetetlenség, amely nagyszabásu emberekben lakozik csak, lehet a megfejtő kulcsa Cecil Rhodes egész életének.

Különbön hatalmas természetű ember, szinte óriás. Megvan hat láb magas. Rengeteg bajusz az ajka fölött, sűrű szemé hideg és metsző fenyt lövell. Hogy az izmai el ne petyhüdjenek, két óra hosszat kénytelen tornázni reggelenként. Egyébként csupa nyugtalanság, izgez-mozgás. Meg nem áll nyugodtan egy helyütt. Beszélgetés közben fölpattan helyéről és sebesen végigrojja a szobát. Az egy helyütt való tartózkodás neki kín. 1896-ban alig néhány hét alatt a Fokföldön, Londonban, azután Málta szigetén, Kairóban, Szezbán, Bajrában és Buluvájában lattak. Tavaly beutazta Angliát, meglátogatta a belgák királyát Brüsszelben a német császárt Berlinben és a khedivét Kairóban. Mikor Rhodesia híját érezte a tenyészallatoknak, egyenesen Konstantinápolyba utazott a szultánhoz s tőle kert ilyent.

Társaságba nem jár ez a sajátos századvegi ősember, sőt utálja a társaságot. Nemkülönb az aszszonynépet, amely pedig ugyan kivetette rá halóját, amikor legutóbb megfordult Londonban. Nőtlen ember és nem is akar megősnülni soha. Öröme egyedül groo-

veszedelmes kalandor, aki Bucumból — lakhelyéről — a havasi oláh népet igazra a magyarság ellen. A havasok királynőjének hívták. Az oláh nép imádkozta és minden lépésére örködött. Pogány ezt az asszonyt egy abrubbányai vásáron Saguna András gör. kel. metropolitával minden pandur- és egyéb segítség nélkül elfogta és ártalmatlanná tette. Hunyad vármegyében neki jutott osztályrészül a vármegyék szervezésével a Hunyad vármegyébe olvasztott Zaránd-megyének erős nemzetiségi elemeivel a harcot felvenni, azt megvívni és a békét ezen nagyon is exponált nemzetiségi vármegyében biztosítani. Ő Felsége a király működését előbb a Lipót-rend, majd a Szent István-rend közepkeresztjének adományozásával jutalmazta. 1890-ben vonult nyugalomba. Állandóan Déván lakott ugyan, de gyakran látogatott át hozzánk Nagy-Enyedre is, János fiának, Török Bertalanak és többi régi jó ismerőseinek látogatására. Halálát végelgyengülés okozta; betegágyánál mindvégig ott voltak fiai: Károly és János, leánya és unokája dr. Lengyel György vármegyei aljegyző.

Temetése hétfőn — e hó 26-án — folyt le óriási részvét mellett. Déván, délelőtt 1/29 órakor, a halottas háznál előbb dr. Bartók György erdélyi ev. ref. püspök tartott megható gyászimát, majd Bartha Lajos tordosi esperes vezette a gyászszertartást. A temetésen részt vettek gr. Bethlen Miklós főispán vezetésével Hunyad vármegye tisztikara, Gáspár János vármegyei főjegyző, Pongrácz Géza járási főszolgabíró és Binder József szolgabíró vezetésével Alsófehér vármegye küldöttsége, Fialka Károly alispán, Issekutz Aurél főjegyző, Biró Béla főszolgabíró vezetésével Krassó-Szörény vármegye küldöttsége, az összes városi hatóságok, testületek, egyesületek, a környékről igen sokan és nagy számú díszes hölgyközönség. A gyászszertartás végeztével díszes gyászocsin a boldogult hült teteméit a vasúti indóházhoz vitték ki, hol Szöcs Sándor dévai ev. ref. lelkész mondott búcsu-ímat. A koporsót az állomáson az e célra külön berendezett kocsiba helyezték, majd az aradi személyvonathoz kapcsolták, mely aztán a család és számos kísérővel Hátszegre szállította. Pont egy órákor delután érkezett ide a vonat. János Albert hátszegi ev. ref. lelkész várta, imát mondott, mire gyászocsira helyezték és Hátszegen át nagy résztvevő közönség kíséretében vitték ki Poklisára, hol delután 4 órákor helyezték el a díszes sírban örök nyugalomra. Legyen pihenése könnyű, emléke áldott.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Nagyklopotivai Pogány János nyug. cs. és kir. főhadnagy és neje: Lendvay Rózsalia, Pogány Károly Krassó-Szörény vármegye főispánja és neje: gróf Teleky Leonie, Pogány Ida és férje: Bodor János zágoni ev. ref. lelkész, mint gyermekei, menyei és veje; Lengyel György, Alsófehér vármegye aljegyzője, mint unokája; Pogány Adámné szül. Lukács Ida; Török Bertalan országgyűlési képviselő és neje: Breucsan Etelka; öz. Pogány Albertné; Pogány Béla, Hunyad vármegye főjegyzője és neje: Springer Margit; Pogány Árpád; öz. Köblös Miklósné és család.

tschuri parkjában telik. Modora nyers, természete indulatos, beszéde goromba; nem is igyekszik senkinek tetszeni s az udvariasság gyűlöletes az ő szemében. Levelekre egyáltalán nem válaszol. Még csak el sem olvassa őket. Egész pincéket töltenek meg a levelei, amelyeket föl se bontott. Az ügyeit táviratokban intézi el. Czeljai érdekekben nem kiméli a pénzt. Megesett, hogy egyik hódító hadjárata közben rablók elfogták egy vitéz katonáját. Valtságdíjjal szó nélkül szurt le erte saját zsebéből 250.000 koronát. Jameson első expedíciójának, mely a matabelek földjét szerezte meg a szigetbirodalomnak, költségeit is ő fedezte. Belekerült a trefa vagy hat millióba. Most, hogy a búrok megüzentek a háborút Angliának, négyszáz lovat ő szerelt föl és állított ki ugyancsak a saját pénzén. Ez idő szerint azon terven tételődik, hogy óriási mauzoleumot építtet a háború angol halottjai számára és el is küldte már építészeti, hogy vegye sorra Kairót, Athént és Rómát, gyűjtsön eszméket ezen a helyeken. A maga személyére nézve egyáltalán nincsenek igényei. A legegyszerűbb életmódot éli.

A nagy kalandor ő, a XVI. század rablólovagja, akinek fegyvere nem annyira kard, mint inkább az — arany és az értékpapír. Ezekkel a fegyverekkel kisa-játította hazája számára majd egész Dél-Afrikát s hogy im egy kis vért sem sajnál a nagy tervek érdekében, hát megszerzi Angliának azt is, aminek híjával volt eddig teljes hatalma. Ha rajta mulnék, meg sem állna előbb, amíg brit lobogó nem leng egész Afrika területén, mert, mondottuk, Napoleon ő, afféle gigász kalandor, akit a hódítás, a szerzés éhsége űz és kizoz.

ládja; Csongrádi Gizella, mint legközelebbi rokonok megszomorodott szívvel tudatják Nagyklopotivai Pogány Györgynek, előbb Alsófehér, majd Hunyad vármegye volt főispánjának, a Lipót-rend lovagjának és a Szent István-rend kereszties vitézének, a vajdahunyadi és nagyenyedi ev. ref. egyházmegyék volt főgondnokának folyó évi márczius hó 24-én d. e. 10 órákor, áldásos élete 86-ik évében, hosszas betegség után végelgyengülésben történt gyászos elhunytát.

A megboldogultnak hült tetemei márczius hó 26-án reggel 1/29 órákor, a halottas háznál, az evangélium szerint reformált anyaszentegyház hivallása szerint tartandó gyász-szertartás után, Poklisára szállítatnak, ahol delután 4 órákor a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetnek. Nyugodjék békeben!

Déva, 1900. évi márczius hó 24-én.

A vajdahunyadi ev. ref. egyházmegye külön a következő gyászjelentéssel tudatja főgondnokának halálát:

A vajdahunyadi ev. ref. egyházmegye szomorú szívvel jelenti, hogy szeretve tisztelt főgondnoka nagyklopotivai Pogány György folyó hó 24-én Déván, életének 86-ik évében örök álomra hunyta szeméit.

Földi maradványai folyó hó 26-án reggel 8 1/2 órákor fogtak a háznál tartandó ima és emlékszedés után Poklisára szállítatni s az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Déva, 1900. márczius 25. Nyugodjék békevel!

Vármegyei gazdaközönségünk figyelmébe!

Gyümölcs- és veteményértékesítő feldolgozó szövetkezet. Hazánk erdélyi részeinek, különösen Alsófehér, Beszterce, Brassó, Hunyad, Küküllő, Maros-Torda, Szeben, Torda-Aranyos, Udvarhely, valamint a Hunyaddal határos Arad és Krassó-Szörény vármegyéknek különösen gyümölcsstermelése az utóbbi időkben erős lendületet vett és ma már oly tekiutélyes, hogy ezen nyers terményünkkel ugy minőségre, mint mennyiségre nézve a legtöbb nemcsak hazai, hanem külföldi termelő vidékkel is kiállja a versenyt. Azonban a gyümölcsök ama részét, mely nem hozható a piacra, mint első osztályú kifogástalan minőség, a legkritikább esetben dolgozza a termelő úgy fel, hogy azt megfelelő árban értékesíthesse, miután továbbá konzerv- és értékesítési gyáraink még nincsenek, így nagy mennyiségű gyümölcs egyenest veszendőbe megyen. Hiszen köztudomású, hogy a gyümölcs- és a veteménykonzervek bevitelére hazánkba már nagyon jelentékeny pénzüsszeget tesz ki, holott bátran kivitelünk lehetne. Ezen körülményekre való tekintettel Hunyad vármegye gyümölcsstermelő gazdaközönsége egy gyümölcsértékesítő szövetkezet létesítését vette tervbe. A most kibocsátott aláírási felhívás értelmében a szövetkezet célja: az elsősorú gyümölcsöket nyers terményekként, a többi gyümölcsféléket azonban, valamint a veteményfajtákat is, gyárilag ésszerű és szakszerűen feldolgozva értékesíteni, meg pedig aszalás, befőzés, bor- és pálinkagyártás által; esetleg kiállításokat rendezni s a nyereség egy részéből idő és alkalomhoz képest a termelők között ki-ebb-nagyobb díjakat kiosztani. Megerősödvé, később, alkalmas más központi s, szükséghez képest, fióktelepeket lehet létesíteni. A létesítendő szövetkezet czime: „Transsylvania“ erdélyi részű gyümölcs- és veteményértékesítő és feldolgozó szövetkezet. Székhelye: Déva. Hunyad vármegye. Alapítók: Egyelőre 4000 db a 50 korona értékű részjegy, vagyis összesen 200 000 korona vetett szállításba, mely három részletben lenne befizetendő és pedig: 20 korona 1900. május hó 1-én, 20 korona 1900. június hó 15-én, 10 korona 1900. augusztus hó 1-én. Szavatolás: Az aláíró, illetve részes csak a részjegy névértékének erejéig szavatol a közelebbi részleteket az április végére egybehívandó alakuló közgyűlés fogja meghatározni. Érdeklődők és a szövetkezetbe belépni ohajtok a szükséges aláírási ívet „gróf Bethlen Miklós főispán Déván“ cím alatt kérhetik. Az életjogosult mozgalmat melegen ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe s legjobb reményekkel vagyunk eltelve az iránt, hogy az nagy lézapot pótolva, hasznos és üdvös hivatást fog teljesíteni.

Értesülésünk szerint vármegyei gazdasági egyesületünk, eme vármegyénket is nagyon érdeklő gyümölcsértékesítő szövetkezet megalakulásán részt fog venni és kellő számú részjegyek jegyzésével biztosítani ohajtja azt, hogy nevezett szövetkezet egy fióktelepet létesítsen Nagy-Enyedben, amely főknál értékesítendő gyümölcs- és egyéb terményeit a mi vármegyei gazdaközönségünk. Még csak annyit jegyzünk meg, hogy eme szövetkezet részjegyeinek jegyzése a gazdasági egyelet titkári hivatala utján is eszközölhető.

—y—

Könyvismertetés és bírálat.

Alsófehér vármegye földrajza, kapcsolatban az erdélyi részek és a földrajzi alapi fogalmak leírása, az alsófehérvármegyei elemi iskolák III. oszt. számára, összeállította **Ertl Vendel** alvincz-borbereki áll. isk. igazgató-tanító. Budapest, 1900. Singer és Wolfner kiadása. Ára 40 fillér.

(Vége.)

II. rész. Alsófehérmegyéről általában és Alsófehérmegye felosztása.

12. l. „Alsófehérmegyének felülete hegyes. Hegyei az Erdélyi-Érczhegység-hez tartoznak.“ Ez nem helyes. Alsófehér vármegyének csak a nyugati részén emelkedő hegyek tartoznak az erdélyi Érczhegységhez.

Ilyen felületes meghatározások nagy hibák s arra mutatnak, hogy a tankönyv összeállítója nem végzett lelkiismeretes munkát.

13. l. „Maros folyó, mely Csikmegyében, a Hargita hegyláncz bércei közt kibugyogó forrásból veszi eredetét.“ Helytelen állítás, mert a Maros Csik vármegyében a Feketeréz hegy déli tövében ered.

Hogy honnan vette Ertl Vendel ur azt is, hogy a Maros hajózásra nem alkalmas, nem tudom; de azt tudom, hogy könyvének sok ilyen hibás adatai azt bizonyítják, hogy felületesen és kellő ismeret nélkül állította egybe ezt a munkáját.

A Maros igen is hajózható; Maros-Ujvártól evezős hajókkal járható; hiszen Ujvárról — a vasút megépítése előtt — hajókön szállították a sót.

16. l. „Nagy-Enyed rendezett tanácsú város, megyei székhely. Részei még Fel-Enyed és Tinód.“

Fel-Enyed nem tartozik N.-Enyedhez s annak nem része. Fel-Enyed kisközség 1178 oláh és magyar lakossal. Tinód, az egy határresznek a neve, ha jól emlékszem; de semmi esetre sem község.

19. l. Maros-Ujvár leírása hibás; mert az tévedés, mintha területén kutatásni nem lehetne és hogy mindennütt csakis sós vizre akadnak. Magában a községben több kut van, csak hogy a viz ivásra azért nem alkalmas, mert saletromot tartalmaz; de egyéb házi szükségletekre teljesen jó.

Vasúti állomása — elég sajnós — nincs, hanem van Torda-Aranyos vármegyében egy megaló hely, Maros-Ujvár elnevezéssel. Maros-Ujvárnak van főbányahivatala, — az erdélyi részek sóbányáinak főhivatala — van telekkönyvvél felruházott kir. járásbírósa, nagyhirű szódagyára és takarékpénztára. Ezeket nem ártott volna megemlíteni.

18. l. Háporton kisközség teljesen oláh lakossága; igen jó lenne, ha lakosai magyarok volnának, mint azt összeállító állítja.

24. l. „Maros-Szt.-Imre, vasúti állomással. Lakói oláhok. Történelmi nevezettségű síkján volt azon ütközet, melyben Kemény Simon feláldozta magát Hunyady Jánosért.“

Először is jó lett volna megmondani, kik között volt és mikor az ütközet; ezután helyesebben demonstrálni a dolgot. Kemény Simon a hazáért és nem Hunyady Jánosért áldozta fel magát. Hunyadyval csak öltözetet és lovat cserélt, hogy így megmentve Hunyady Jánost, megmentse a hazát.

25. l. „Zalathna 1848. mozgalmas időkben egészen a gyujtogató kéz martalekál esett.“ Borzasztó kifejezés!

30. l. Balászfalva nem kisközség, miut összeállító ur mondja, hanem nagyközség.

„Alsófehérmegye földje vérről van áztatva. A török háborúk idejében lakói sokat szenvedtek. Az 184/9. évi szabadságharcuk alatt magyar lakóinak nagy részét legyilkolták. Jánku, Akszentye, Dobra, Mikas, Prodán stb. lázitók véres keze mindennütt volt érezhető. Nagy-Enyed, Asszonynépe, Muzsina, Diód, Csáklya, Maros-Ujvár, Verespatak, Bucsum, Abrubbánya, Magyar-Igen, Benedek, Krakkó, Magyar-Boros-Bocsárd, Sárd, Ompoly-Preszáka, Zalathna, Gyulafehérvár, Kisfalud, Borbánd, Vizakna, Kis-Enyed, Balászfalva községek magyar lakóinak nagy részét a lázadók legyilkolták s házaikat kirabolván, leégették.“

Ennek leírása nem tankönyvből való; a történelemből csak a szép, a hazafias és önfeláldozó részeket kell felemlíteni, mint amelyekből hazafiságot, hazaszeretetet, hősiességet tanulhat a növendék, de nem olyant, ami fagyjölöltre és egymás iránti szeretetlenségre tanít.

III. rész. Az erdélyi részek rövid földrajza.

Ertl Vendel kartárs ur az erdélyi részek rövid földrajzát a folyók szerint tárgyalja le.

Először is kifogásolom az „Erdélyi részek“ elnevezést. Ezt ma már nem használhatjuk tankönyvekben.

A 33. lapon „A Maros folyó partján fekvő nevezetesebb községeket“ sorolja fel minden vonzó és élvezetes előadás nélkül, s legtöbbször hibásan.

„Marosvásárhely város több tanintézettel és Bem tábornok szobrával.“ Hát Kossuthnak nincs szobra?

34. l. „Alkenyér történelmi nevezetességű helyén egy emlékkövel.“ Miféle emlékkő?

33. l Borszék nincs a Marosvölgyében. Nagy-Enyed,

Gyulafehérvár, Déva városok hiányos és nem helyes ismertetéssel fordulnak elő.

34. l. A Nagy-Küküllő vidékén vannak: Székely-Udvarhely, Székely-Keresztur és Segesvár felületes ismertetéssel.

35. l. „Az Olt színtén a Gyergyói havasokból ered partjain vannak.”

Az Olt nem Gyergyóból ered, hanem Csik vármegyében két forrásból, u. m. a nagy és kis Oltból.

35. l. „Kezdivásárhely, Háromszekmegyének székhelye.” Hogy honnan szedi összeállító ur ezeket a téves adatokat, el sem tudom képzelni. Hogy ezeket tankönyvekből olvashatta volna, nem hiszem.

35. l. „A Homoród-patak torkol az Oltba.” Ilyen furcsa kifejezések sértik az ember fülét.

Nagy-Szeben Fogaras bővebb ismertetést érdemeltek volna.

35. l. „Az Olt a Verestorony szoroson át kimegy az Olahországba.” Borzasztó kifejezés!

35. l. „Sebes-Körös a Kalotai heglánczból ered.”

A Sebes-Körös Kolozs vármegye nyugati részében a Biharhegységben ered és nem a Kalotai heglánczból. Ilyesmit hogy lehet állítani?

36. l. „Az Aranyos völgyében vannak: Offenbánya, Abrudbánya, Verespatak és Bucsum községek gazdag aranybányákkal.”

Abrudbányának egyetlen aranybánya sincs; Bucsum község politikailag nincs.

36. l. „Kolozs, rend. tan. város sóbányával.” Kolozson csak felhagyott sóbányák vannak.

36. l. „A Kis-Szamos egyik ága a Hev-Szamos a Bihar hegylekéből ered.”

Miért „Hév” és miért nem „meleg” Szamos? Kifejezései nem magyarosok, érthetetlenek, irány rossz, telve helyesírási hibákkal.

A kimutatott számos tevédek, elferdített, hibás, hiányos és összezárt alapfogalmak miatt az összeállított könyvet használhatatlannak tartom s nem ajánlom, hogy a tanító tanítványa kezébe adja, vagy maga használja.

Ugy tudom, hogy Ertl Vendel ur nem rég jött Alsófehér vármegyebe s így igaz, hogy nem ismerheti egészen jól Alsófehér vármegyét; de ez nem lehet mélység arra, hogy könyvéről szelidebb hangon nyilatkozzam. Jó tankönyvet kellő szakismeret, paedagogiai és kritikai elme nélkül nem lehet írni s aki ezek hiányával merészkedik, — amint merészkedett összeállító ur is — az hiabavaló munkát végez.

Maros-Ujvár, márczius hó.

Jóvián Antal.

Vegyes hírek.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végével lejárt, tisztelettel kérjük, miszerint a mellékelt postautalvány felhasználásával az előfizetést megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap tovább küldése fennakadást szenvedjen.

— **Kinevezés.** Alsófehér vármegye főispánja Grün József vármegyei írnokot tiszteletbeli kiadóra nevezte ki.

— **Kettős gyász.** Lapunk főszerkesztőjét Török Bertalan orsz. képviselőt és nejét ugyanegy időben kettős gyász érte. Deván elhunyt Pogány György nyug. főispán, főszerkesztőnk nagybátyja, Budapest székelyi Majláth Béla, főszerkesztőnk nejeinek anyai nagybátyja. E kettős gyászban fogadják mindketten a „Közérdek” szerkesztőségének és kiadóhivatalának őszintén érzett mély részvétét.

— **Halálozás.** Székelyi Majláth Béla 1848/49. houvéd hadnagy, Liptó vármegye volt alispánja, a Magyar Nemzeti Múzeum ny. könyvtárosa, Magyar Tudományos Akadémia lev., a magy. történelmi, földrajzi és földtani társulatok, a bécsi és németorsz. embertani és régészeti társulatok rendes, a magyar anthr. és régészeti, a heraldikai és genealogiai társ. igazg. val. tagja, az állat- és növényhonosító társaság titkára, Budapest e hó 23-án reggel 5¹/₂ órakor, hosszas betegség után, életének 69-ik és boldog házasságának 37-ik évében elhunyt. Székelyi Majláth Béla 1831. június 18-án született; édes atyja Majláth Sándor birtokos, később törvényszéki elnök, édes anyja szentmiklósi és óvári Pongrácz Frieda volt. Jeles tehetségű ifju volt, szép költői tehetséggel, verseit több lapban tette közzé. Alig 17 éves korában houvéd lett s oly vitézül harczolt, hogy pár hónap alatt hadnagy rangot, Budavár bevételét után pedig a vitézségi érdemtelé ki. Az 50-es években folytatta tanulmányait különösen a régészet és a történelem terén. Ásatásokat végzett, gyönyörű érem- és gyűrű-gyűjteménye, érdekes könyvtára volt. Liptó vármegyében az alkotmányos életben főjegyző, majd alispán lett, később a Székelyi család, különösen Majláth György országbíró ajánlatára, ki nagyon kedvelte, a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtár-

örvé neveztetett ki. Számos történelmi művet írt, ő rendezte gr. Székelyi István leveleit kiadás alá, ő rendezte 1886-ban Budavár visszavételének 200-ik évfordulója alkalmából a fényesen sikerült történelmi kiállítás. A Magyar Tudományos Akadémia levelező, számos bel- és külföldi tudóstársaság részint levelező, részint rendes tagjává választotta. Élte fogytáig végtelen szorgalmas munkásságot fejtett ki a történelmi, régészeti és genealogiai tudományok körében, s mint az Akadémia, a régészeti stb. társaságok választmányi tagja, buzgón teljesítette kötelességeit, nemcsak, hanem még a főváros Rákosfalva nevű városrészének iskolaszéki elnökségét viselve, iskolaügyeit is buzgón szorgalmazta. Igen szép családi élete volt. Nejét, szentmiklósi és óvári Pongrácz Annát s gyermekeit: Belát, Eszti férj. Brensán Gézanét és Camillát forrón szerette, de hasonló szeretettel viseltetett nagyszámu rokonsága és tisztelői körehez, úgy hogy alig volt a nagy Majláth, Pongrácz, Kubinyi stb. családok tagjai közül valaki aki, ha a fővárosba jött, őt fel ne kereste volna. Elhunyt nagy részvétet keltett nem csak a hazai tudományos körökben, hanem mindazoknál, kik nemes, aldot jó szívéért nagyon szerettek. Török Bertalan orsz. gyűlési képviselőnek neje: Brensán Etelka is anyai nagybátyját gyalozolja az elhunytban, kit élte utolsó percéig gyöngyöden ápoló övével. Temetése 25-én délután volt igen nagy részvét mellett.

— **Gyászlap.** Kadicsfalvi Török Antal a maga és fia Török Bálint kir. járásbíró és neje Schivanovich Irma nevében, valamint az elhunytak nővére özvegy Kovács Andrásné szül. Barabás Rozália s unokái, ugyszintén a korábban elhalt testvérei: Barabás Károly, Barabás Karolina néhai Groisz Károlyné gyermekei nevében is, melyen szomorodott szívvel jelenti áldott lelki neje, a forrón szerető édes anyja, anyós, testvér és rokon: Kadicsfalvi Török Antalné szül. bölkényi Barabás Krisztinának hosszas és kínos szenvedés után szívvelhűdésben, életének 73-ik, családját boldogító házasságának 53-ik évében folyó hó 25-én reggel 6 órakor történt halálát. A boldogult nő távol nagyenyedi otthonától, de körében azoknak, kiket lelkeből szeretett s kik őt viszont úgy szerettek: fia és menyee ápoló karjai között türte Isten szent akarataiban való megnyugvással súlyos betegségének szenvedéseit. A felejtethetlen halottnak hült tetemei folyó hó 27-én délután 3 órakor fogtak Apaffy-utca 18. sz. („Spillaquen“-fele) házból a helybeli róm. káth. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Lelki üdvéért az engesztelő áldozat a kegyelem Urához folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor fog megtartani a helybeli Szent-Ferencz-rendiek templomában. Mely gyász-szertartásokra rokonok, barátok, ismerősök szomorúan meghívatiak. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott! Az elhunytban Török Antal, nyug. árvaszéki, nyilvántartó nejét gyalozolja. Fogadják részvétünket.

— **A vármegyeház építető bizottsága** e hó 30-án délután 1/4 órakor az alispán hivatalos helyiségeiben folyó ügyek tárgyalására ülést tart.

— **Érettségi vizsgálatok.** A nagyenyedi Bethlen-főtanodában az idei érettségi vizsgálatok f. évi június hó 25. és 26. napjain fogtak megtartani Zeyk Dániel kollegiumi főgondnok elnöksége mellett.

— **Magánvizsga.** A nagyenyedi állami polgári leányiskolában a husvétjai magánvizsga április hó 6-án lesz.

— **A helybeli Iparosok Önképző-köre** vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését gazdag tárgysorozattal, Incze István elnöklése mellett. Elnök a szép számban megjelent tagokat üdvözölve, a gyűlést megnyitottan nyilvanította. Az év történetét dióhéjba szorítva Sulyok Ferencz, a kör jegyzője adta elő ügyesen összeállított jelentésben. Ugy ez, mint Gergelyi István jelentése a számvizsgáló bizottság nevében a pénztár állásáról és a könyvtárra vonatkozólag öröndetes tudomásul szolgáltak. A tárgysorozat legfontosabb pontja volt az építkezés ügye; a közgyűlés helybenhagyólag vette tudomásul a választmányoknak ez ügyben eddig tett lépéseit s azt a további lépések megtételével megbizta. Kegyelele adóját tötta le a közgyűlés azon határozatával, hogy legnagyobb jöltevéje, feledhetetlen alapítója néhai Fanta József sírhelyének fenntartására 20 koronát szavazott meg; egyuttal — mivel a sir eddigelé meglehetősen el volt hanyagolva, daczára, hogy annak gondozására szép összeget hagyományozott a néhai — a közgyűlés annak gondozására is évi 10 koronát szavazott meg. Öröndetes tudomásul szolgált a gyűlés tagjainak, hogy a Kör tulajdonát képező telek tulajdonjoga az újonnan megalakult Kör nevére van bekebelezve. A gyűlés utolsó tárgya volt a tisztújítás. Ugy a tisztikar, mint a választmány nagy részét a régiekből alakult meg közfelkiáltással. A gyűlés az elnök életével oszlott szét.

— **A trónért** ezimen Kolozsvárt e hó 26-án egy-történelmi szomorujáték került színpadra, mely zajos si-

kert aratott. A darabot ismert írónk, Felszeghy Dezső írta, ki már azért is feltétlen elismerést érdemel, hogy a mai szecsessziós világban a jelenleg legnépszerűtlenebb műfajjal, a történelmi tragoediával próbálkozott meg és annak újra tért hódított a külföldről importált erkölctelen fércművek között. A darabnak — mint a kolozsvári lapok egybehangzóan írják — úgy külső, mint belső sikere igen nagy volt. A darabra alkalom adtan visszatérünk.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

134. szám

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VI. ker. kir. járásbíró 1899. évi Sp. VI. 673.5. számú végzése következtében dr. Nagy Samu ügyvéd által képviselt „New-York” életbiztosító-társaság javára lándori Szentkowitz Márton ellen 263 kor. 10 fill. s jár. erejéig 1900. évi január hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 820 koronára becsült 4 ökör és 2 ló álló ingóságok nyilvanos árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1899. évi V. 11.2. sz. végzése folytán 263 kor. 10 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi április hó 7. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódj és eddig összesen 112 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Lándor község határára végrehajtást szenvedő tanyáján leendő eszközölésére 1900. évi április hó 7-ik napjának délelőtti 11 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériutott ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fogtak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Maros-Ujvárt, 1900. évi márczius hó 19. napján.

Dergán János,

kir. bírósági végrehajtó.

657-1900.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Nagyszabeni általános takarékpénztár” végrehajtónak Ganesch Mártonné Wagner Borbála hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 400 korona követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári királyi törvényszék kerületében a vizaknai királyi járásbíró területén levő Gergelyfája községben és határára fekvő, gergelyfaji 48. számú telekjegyzőkönyvben A + 1-2, 5-8 r. 82.1, 82.2, 1178 a, 1178 b, 2635, 2646.1, 5084.2, 5140, 5141, 5142. hr. sz. a foglalt s az innen a gergelyfaji 621. sz. tjkvben A + 1. r. 1644 a. hr. sz. s a gergelyfaji 622. sz. tjkvben A + 1-2. r. 2949, 2050, 2051, 5765.1. hr. sz. alá ávitv ingatlanoknak a Ganesch Mártonné Wagner Borbála nevére felvitt 1/2-ed részére az árverést 660 koronában ezennel megállapított kielégítési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi április hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Gergelyfája községében megartandó nyilvanos árverésen a megállapított kielégítési árban alul is eladotni fogtak.

Árverezni szándékozók végrehajtó és képviselője kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 66 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42.§-ában jelzett arólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ászolgáltatani.

Kelt Vizaknán, 1900. évi márczius hó 15-én.

A vizaknai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól.

Korinsky Győző,

kir. aljbíró.

3027 1-1

Hirdetmény.

Alulírott azonnal közhírré teszem, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur engedélyezte, hogy Ispánlakán egy **körjegyzői lak** építtessék.

Ezen munkálat kivitelének biztosítása czéljából 1900. év **április hó 10-én** d. e. 10 órakor Ispánlakán a helyszínén tartandó versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felkértek, hogy a fenti munka végrehajtásának elvállalására vonatkozó ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig adják be.

Tervrajz és költségvetés a hivatalos órak alatt a körjegyzői irodában megtekinthetők, s ugyanott részletesebb felvilágosítás szerezhető.

Ispánlakán, 1900. márczius 26-án.

Ábrahám Gábor,

körjegyző.

3028 1-3

3486 sz.
1899. tkvi.**Árverési hirdetmény.**

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a kir. kincstári végrehajtónak Kordea Juonné, illetve örökösei Kordea Tenaszie és Áron végrehajtást szándékoznak elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 86 frt 22 kr tőke, ennek esedékes 5% kamatai, 6 frt 25 kr kr végrehajtás már megállapított, valamint jelenlegi 7 frt 5 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szándékozik Kordea Juonné örökösei Kordea Tenaszie és Áronnak az asszony-népi 99 sz. tkvben A + 1-13 rend 179, 180, 527 2, 762, 763, 950, 1013, 1798, 2127, 2380, 2495, 2692, 2693, 2884 1, 3317, 3318, 3400, 3401, 3402 hr. sz. ingatlanaira 720 frt megállapított kiküldési árban elrendeltetett.

Az árverés 1900. évi **április hó 14-ik** napján d. e. 10 órakor Asszonynepe községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -at készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vérő kötele a vételért az árverés jegerőre valta után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatal-nal mint bírói letétpénztárnai befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál és Asszonynepe község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentirt tkvben feljegyezni, végre az árverési hirdetmény törvényszabta módon közzététetni rendeltetik.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság. Nagy-Enyeden, 1899. augusztus 7-én.

A kir. járásbíró helyett

Vincenti,
kir. aljárásbíró.

3029 1-1

A nagyközönség köréből.**Köszönőirat Amerikából.**

Az eredeti level leírása, szövegét lefordítva.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neun-
kirchen, Alsó-Ausztria.

New-York, 1898 máj. 18.

Kedves Uram!

1895. évi november 12. köszvényben annyira megbetegedtem hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hosszú hónapig kellett e helyen feküdnöm, nem voltam képes megmozdulni: testem sulya 175 lbs ról 130 lbs-re fogyott jele annak, mily borzasztó fájdalmakat állottam ki e hosszú idő alatt. Alkalmaztam mindenféle gyógymódot, hallottam a török fürdőkől stb., igénybe vettem számos orvos tanácsait, még sem éreztem jobban magam, úgy, hogy legutóbbi kezelő-orvosom kinyilatkoztatta, hogy már tölem több pénz sem fogad el, mert az már céltalan.

Idővel a sors hozzám hozott egy barátot, ki többi között közölte velem, hogy a **Wilhelm-féle antiarthriti-antirheumatikus vértisztító-thea** kitűnő gyógyszer a köszvény ellen. Én elmondtam neki valamennyi eddig használt gyógymódot, mindenféle szerek elhasználatát és azért bizalmam sem volt tanácsához. Ugy látom, mintha a sors keze intett volna hogy önnek írjak és szívem még sugallta, hogy talán csak találhozik még egy segítő lélek, mely engem kigyógyít. És valóban arra a meggyőződésre jutottam, hogy megmentő letezik. Nem vagyok képes szavakban kifejezni azon borzasztó fájdalmakat, mennyit a legutóbbi évek alatt szenvedtem. De most ebben a pillanatban úgy érzem magam, mint egy új szülött gyermek, nem gondolva a világ összes kincseire, csupán a **Wilhelm-féle antiarthriti-rheumatikus vértisztító-theára**.

Legyen olyan szives Uram és küldjön nekem forduló postával 1 tuczat (12 csomagot) az ön Wilhelm-féle antiarthriti-antirheumatikus vértisztító-theájából.

Kivánva önnek a legjobbat egészségben és hosszú életet, maradok tisztelője
Josef M. Gordon, 179 orchard st. New-York, Egyesült amerikai államok.

2037 3-6

Sz. 2811-1900.

közíg.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye magyarigeni járásához tartozó Vajasd, Maros-Szent-Imre, Gáldtő és Koslád községekből álló vajasdi **körjegyzői állás** nyugdíjazás folytán üresedésbe jöven, mire pályázatot hirdetek.

Ezen állás 1000 korona fizetés, 100 korona szállspénz, 96 korona irodatartási atalány és 130 korona körjegyzői szolgatartási atalánnyal van egybeköve Magánmunkalatókért a szabályrendeletben meghatározott díj szedhető.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a, illetőleg az 1886. évi XXII. t. cz. 73. és 74. §-aiban meghatározott módosításukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi

április hó 13-ig nyujtsák be, mert a később beérkezendő kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást Vajasd községében a körjegyzői irodában folyó év április hó 14-én d. e. 10 órára tűzöm ki.

A magyarigeni járás főszoigabirója.

Magyar-Igenben, 1900. évi márczius hó 15.

Csuka Domokos

főszoigabiró.

3-3 3018

Sz. 2645-900.

közíg.

Pályázati hirdetmény

Alsófehér vármegye magyarigeni járásban Vajasd székhelyvel üresedésben levő **körorvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

1. A körorvos évi fizetése 1000 korona s 300 korona utiatalány, valamint magángyakorlatért a a képviselőtestületekkel megállapítandó díjak.

2. A magyarigeni kör áll a sárdi, bocasárdi, krakkói, benedeki és vajasdi körjegyzőségek körközségeiből, valamint Magyar-Igen községből (19 község 15980 lakossal).

3. Pályázni kívánók, felhivatnak, miszerint az 1883. évi I t. cz. 9. §. s az 1876. évi XIV. t. cz. 43. § aiban körülírt képesítésüket igazoló bizonylataikkal felszerelt folyamodványaikat hozzám folyó év **április hó 12-ig** adják be, mert a később érkezők tekintetbe nem vétetnek.

4. A választás 1900 április hó 17-én fog megtartatni.

A magyarigeni járás főszoigabirója.

Magyar-Igenben 1900. év márczius hó 8.

Csuka Domokos

főszoigabiró.

3-3 3017

Sz. 113. 1900.
bvgrh.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-ság 1898. évi V. 287. 10. számú végzése következtében dr. Fodor Vazul ügyvéd által képviselt Detonata takarékpénztár javára mogosi Barb Janos és társ ellen 280 kor. s jár. erejéig 1899. év márczius hó 11-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján alapfoglalt és 1430 koronára becsült. a foglalási jegyzőkönyv 1-6. tételig Negru Josifnál 4 ökor, 2 ló, 30 juh, Barb Janosnál 2 ökor, 20 juh és 1 tehénből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladotnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa 1899. évi V. 287. 10 számú végzése folytán 280 kor. tőkekövetelés, ennek kamatai és eddig összesen 117 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig alperesek lakásán Mogoson leendő eszközésére **1900 évi április hó 25-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül tűzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében a legutóbbi ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül-foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán, 1900. évi márczius hó 10. napján.

Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.

3020 1-1

A Herlos alatt 8 katasztrális holdnál nagyobb területű

szántó

— holdja 351 forinton túl ígérőnek — szabad kézből eladó.

Értekezhetni Király Albert
urral Nagy-Enyeden. 2-2 3022Csemege, valamint bőr, fűszer, liszt, norinbergi, rövidáru, vas,
porcelán s edénykereskedés**KINDL J. NAGY-ENYED**

FŐTÉR.

Mindennap friss szebeni tormás virsli s más husneműek, különféle sajtok, valamint az egész országban híres orosházi házi kenyér kapható.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradnak ugy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a minijára készítsenek másikat asbest-talpbéleléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő hive

Wekerle Sándor.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéleléssel látja el.

Kettős vastagsága 1 frt 20 kr, egyszerű 60 kr, hemoktalp 40 kr, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélelés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottatott.

Széküldés csak s utánéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Egyedüli elárusítás Alsófehér vármegye részére.

Az Asbestáru-gyár betéti társaság képviselője és elárusító raktára:

Kindl J. Nagy-Enyed, fő-tér.

3013 1-50